

Samenvatting

Tijdens de Wereldkampioenschappen Volleybal voor vrouwen in 2022 stond het thema 'gezonde en duurzame voeding' centraal. Een belangrijk speerpunt was het Gelre Food Plaza, een grote tent naast het GelreDome (tijdens de eerste ronde van het WK) met grotendeels gezond en duurzaam aanbod in twee restaurants en acht foodtrucks. Het Gelre Food Plaza fungeerde als een unieke pilot om het thema grootschalig onder de aandacht te brengen. Het doel van dit onderzoek was om de ervaringen en effecten van de inspanningen op het thema 'gezonde en duurzame voeding' rondom het WK Volleybal 2022 in kaart te brengen en aanbevelingen te geven voor de implementatie van dat thema bij toekomstige sportevenementen. Hiertoe werden interviews gehouden met vijftien betrokkenen en is er een enquête uitgezet onder de bezoekers van de wedstrijden in het GelreDome.

Om tot meer aanbod van duurzame en gezonde voeding te komen zullen met name de financiële risico's geadresseerd moeten worden. Omdat veel sportevenementen unieke karakteristieken hebben, er veel partijen bij betrokken zijn en de organisatie commercieel, logistiek en juridisch complex is, is er niet een blauwdruk voor gezond en duurzaam aanbod bij sportevenementen te maken. Het is vooral de vraag voor wiens rekening de investering komt om meer gezond en duurzaam aanbod te realiseren. Uit het onderzoek volgen richtinggevende suggesties voor de belangrijkste betrokken partijen op weg naar een toekomst met (veel) meer gezonde en duurzame voeding bij sportevenementen:

1. Vanwege het in eerste instantie maatschappelijke belang lijken overheden de meest voor de hand liggende partij om een bijdrage te leveren om gezonde en duurzame voeding bedrijfsmatig interessant maakt om aan te bieden bij sportevenementen. Om de transitie naar gezondere en duurzamere voeding te stimuleren zouden zij financiële instrumenten (zoals subsidies of vouchers voor de sta-kosten van aanbieders) kunnen inzetten die de kosten voor dat aanbod aanzienlijk verlagen. Overheden kunnen ook hun directe (vergunningen) en indirecte invloed (sponsoring, overleg) uitoefenen richting organisatoren, maar ook bijvoorbeeld exploitanten van sportaccommodaties, om gezonde en duurzame voeding te promoten.
2. Ook evenementenorganisatoren en met name sportbonden kunnen een positieve rol spelen door specifiek aanbod te creëren of stimuleren. Dit kan direct via bijvoorbeeld crew-, hospitality- of VIP-catering. Maar ook kunnen sportbonden eisen stellen aan de voorkant/bid-fase, al is die ruimte vaak nog beperkt vanwege een veelheid aan (commerciële) belangen, zoals die van de internationale bond of rechthouder van het evenement (bijvoorbeeld richting haar sponsors) of de exploitant van een evenementenaccommodatie (richting haar vaste cateraars). De onderhandelingspositie zou versterkt kunnen worden door een gezamenlijke ambitie te formuleren en daaraan te committeren. Die zou ervoor moeten zorgen dat er al in een vroeg stadium duidelijkheid geschept kan worden voor alle betrokkenen, van internationale bond tot cateraar.
3. Tot slot laat het Gelre Food Plaza zien dat ook producenten en aanbieders van gezonde en duurzame voeding sportevenementen kunnen aangrijpen als een investeringsplek om daar te kunnen experimenteren of doelgericht contact met consumenten te krijgen. Daarbij zijn vooral grootschalige evenementen interessant, vanwege het bereik van bezoekers en de media-aandacht.

Naast bovenstaande acties om het gezonde en duurzame aanbod betaalbaar te maken is een belangrijke randvoorwaarde dat het aanbod vooral lekker wordt gevonden door het grote publiek. Het Gelre Food Plaza en de andere activiteiten bij het WK ter promotie van gezonde en duurzame voeding kunnen worden gezien als een interessant en in meerdere opzichten geslaagd experiment. Er werden tienduizenden bezoekers bereikt met een gezonde en duurzame hap en idem boodschap. Mogelijk nog groter is de impact onder met name cateraars, producenten en overheden. Zij raakten geïnspireerd en gingen over naar nieuwe menu's, producten, toepassingsmogelijkheden (voor ingrediënten) en beleid. Dat heeft de transitie naar meer gezonde en duurzame voeding bij sportevenementen in Nederland zonder twijfel een zetje gegeven. Het is aan overheden, bonden, evenementenorganisatoren, producenten en cateraars om het vliegwiel verder op gang te helpen.